

Rodløs.

—0—

Endelig, endelig var der Penge til Billetten hjem. Nu var det ogsaa tyve lange Aar siden, hun rejste hjemme fra til det forjættede Land, hvor hun skulde finde Guldet og de grønne Skove. Efter at have tjent et Aarstid, fandt hun da ogsaa langt inde i Amerika en tysk Blikkenslagersvend. — Fundet var ikke godt, han blev siden i deres Ægteskab en daarlig Mand og en slet Familieforsørger. — Hun kunde aldrig glemme Danmark og dem, hun havde forladt, og aller inderst i sit lille Hjerte har hun gennem Aarene et stille Haab om, at hun en Gang igen skulde faa Lov at træde i Land i København, der, hvor hun saa frejdig og forhaabningsfuld havde vinket Farvel til Forældre og Søsken og hele Venneklokken. Nu endelig efter tyve Aars Slid og Strid stod hun med en lille tiaars Pige færdig til Hjemreisen. Da hun var kommen saa langt ud paa Havet, at hun ikke mere kunde se Land, overvældedes hun af Minder, om alt det kære halvglemte gamle, hun nu skulde gense. Forældrene var begge døde, men hendes Bror havde Fædrengaarden langt oppe i Jylland, og en Søster var gift og sad nok smaat i det ogsaa deroppe. Hun havde meldt sin Ankomst og saa dem allerede begge staa og vinke ud mod Skibet. Hun tænkte sig dem næsten uforandrede og mindedes Broderens muntre og skæmtende Væsen ved Afskeden.

Den, der skriver disse Linjer, kom til at rejse sammen med hende op gennem Jylland. Der havde ingen været ved Skibet, men et Brev havde underrettet hende om, at Broderens Kone var meget syg, saa hun skulde blive hos Søsteren nede ved Stationen foreløbig.

En Maaned senere mødte jeg hende ude paa Sognets Kirkegaard, hvor hun sad paa en græsgrøet Grav og saa hen for sig med et underligt fortabt Udtryk i sine trætte Øjne. Hun rejste sig for at hilse, og det skar mig langt ind i Hjertet, da jeg saa hende staa der i sin lidt fattige fremmedagtige Dragt, saa inderlig forladt og hjemløs.

Ja, her er jo Fars og Mors Grave, det er saa sært at tænke, her har de ligget saa længe. Det er først nu, jeg ret forstaar, at de er døde. Alting var jo saa levende for mig, naar jeg tænkte paa det herhjemme, mens jeg gik derovre og længtes. Jeg saa Far sidde for Bordenden med Merskumspibe, læsende i gamle „Hjørring Amtstidende“. Jeg ser endnu hans Øjne, naar han saa over

Brillerne og sagde „Grete, gaa ned og tap mig noget godt koldt Øl i Kovsi“, og saa tørrede han sin Pande med sit hvide Frakkeærme. — Og Mor — hun stod mest for mig derude i Spisekammeret, hvor hun stod og smurte Melmad til Folkene. — Aa ja, jeg vidste jo nok, at alt var forandret, og jeg vidste ogsaa, at det ikke mere var den gamle Lade med mosgroet Tag og Storkereden, som jeg skulde gense — jeg vid-

ste det hele — men jeg troede det ikke.

Ja, indskød jeg halvt medlidende — tyve Aar — ved De hvad.

Ja, tyve Aar — nu ved jeg — sagde hun — at de forandrer og de udsletter. Jeg synes næsten, det hele blot har været en Drøm for længe, længe siden.

De har alligevel ikke fortrudt, at De gik og sparede til den Hjemtur, prøvede jeg.

Aa nej, svarede hun, mens det

trak sammen til et lille vemodigt Smil — det var jo ogsaa en lang, lykkelig Drøm. Jeg tror næsten, det bedste af det hele er at ligge halvvaagen om Morgenen oppe paa det lille Gavlkammer og høre Folk gaa forbi og smaasnakke jydsk om Vind og Vejr, da synes jeg at høre alle de kendte Stemmer, og da drømmer jeg, at jeg er lille Grete paa Gaarden og er kun tyve lykkelige Aar.

M. A.

det ikke gaar ud over Hjemmet. Han maa ikke vente, at hans Hustru kan være lige ung og yndig evindeligt; det vilde være lige saa absurd som at forlange, at et Frugttræ skulde blomstre hele Aaret.

Han bør ikke glemme, at det er lige saa lidt spændende for hende at se paa ham tværs over Bordet 365 Dage i Aaret, som det er for ham at se hende.

Tanker ved „I. P. Holm“s Forlis.

—0—

Da „Skolma“s Besætning efter næsten umenneskelige Anstrængelser var bjerget i Land og stod for Rettens Skranke i Neksø, holdt Dommer Rosenmeier en rørende, lille Tale til de lykkelige, der saa møjsommeligt var vristet ud af det oprørte Havs graadige Gab.

„Hele Bornholm“, udtalte Dommeren, „har i Dage og Nætter stridt og lidt sammen med jer, mens I opholdt jer paa Vraget derude i den fraadende Brænding; og hele Øens Befolkning drog et Befrielsens Suk, da I endelig alle Mand velholdne var komne i Land“.

Ja, netop, saaledes var det.

Fra det Øjeblik, de første vage Gisninger om „I. P. Holm“s Skæbne fandt sit stilfærdige Udtryk, og til den Dag, man maatte betragte det som en Kendsgerning, at Skibet var tabt, kredsede Befolkningens Tanker hernede i Allinge stadig om den unge Hustru, som saa pludselig var blevet en sørgende Enke, om de 3 prægtige Smaabørn, der stod faderløse tilbage, om de gamle Forældre, der havde mistet deres ældste og eneste herboende Søn, og man omfattede dem alle med inderlig Deltagelse; men ogsaa til de to unge, raske Skibsdrenge Forsøgte strakte Deltagelsen sig, og man ønskede for dem alle, at deres paarørende dog paa en eller anden Maade maatte være bjerget i Land.

Men Haabet brast.

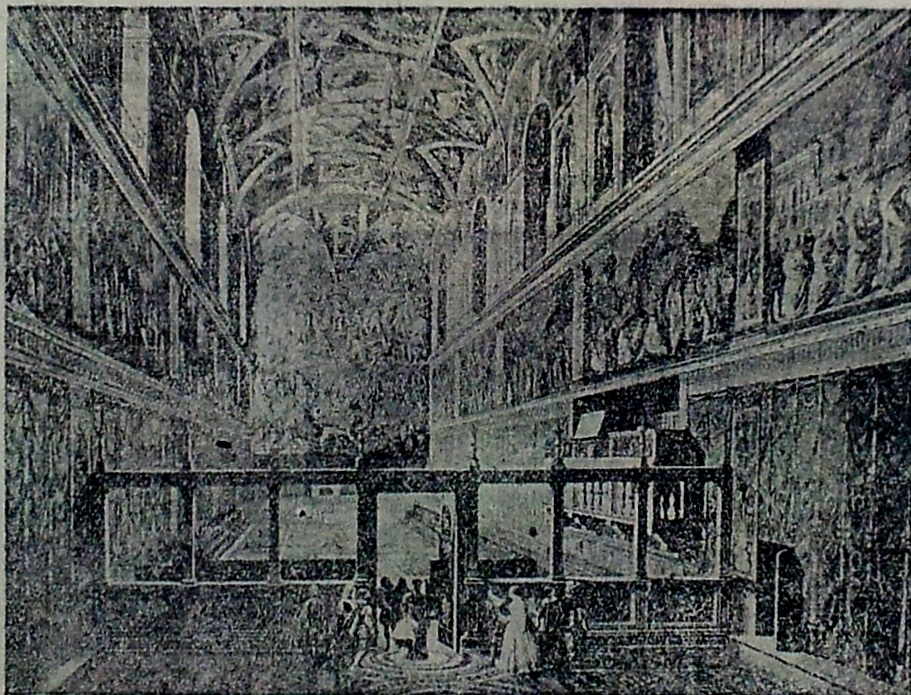
„I. P. Holm“s Fører var efter samstemmige Udtalelser en meget dygtig Skipper. Tit har jeg staaet og beundret sin ham, naar han manøvrede sin Skude fra Yderhavnen til Inderhavnen og i Løbet af meget ringe Tid fik den lagt til Bolværket. Ved Hjælp af sin Motor udførte han dette Arbejde ganske alene. Han haandterede sin Moror med samme Færdighed som Virtuosen sit Instrument.

Edvard Hansen vil blive savnet af mange ogsaa udenfor sin Familie.

Hvad siger for Eks. Byens Dreng?

Disse interesserede sig altid levende for „Jeppe“; saaledes kald-

Det Sixtinske Kapel.

Vi bringer i Dag et Billede af et af de berømteste Rum i Vatikanet, det Sixtinske Kapel, der har Navn efter Paven Sixtus IV, som i Aaret 1473 lod det bygge. Den 160 Fod lange Hal er paa de tre Sider omgivet af Gallerier med Frescomalerier af det 15. Aarhundredes berømteste Kunst-

nere og Portrætter af mange Paver smykker Væggene. Men hvad der giver Kapellet dets største Kunstværdi er dog Michel Angelos hereliggende Loftsmalerier, der forestiller Oprin fra det gamle Testamente. Den store Endevæg lige for Kapellets Indgang er dækket af samme Kunstners kolossale

Frescomaleri „Dommedag“.

Michel Angelo var 60 Aar gl., da han paabegyndte disse Kunstværker, der først blev færdige efter 8 Aars vedholdende Arbejde. — Som Bevis paa, hvor højt Paven skattede og anerkendte Kunstnerens Værk, aflagde han ham, ledsaget af 6 Kardinaler, et Besøg.

Kunsten at være lykkelig Gift.

—0—

Begrebet Ægteskab er vel nok blevet drøftet fra Verdens Begyndelse og er sikker paa at være paa „Programmet“ fremdeles. Ikke mindst dets mørke Sider, som begge Parter synes at have en vis Forkærlighed for at hæfte sig ved.

Mange, desværre de fleste, omsætter Ægteskabet i skuffede Forventninger og bristede Illusioner. Men — der gives ogsaa livskloge Menneskekendere, der søger at forebygge ved at opstille Raad og Regler, der skal gøre den svære Kunst, det er at være gift, lettere. Det skal villigt indrømmes, at det ikke altid er Guldskorn, der falder fra „Raadgiverens“ Læber, men helt ved Siden af er dog næppe efterfølgende Raad, der

skal være givet af en gammel Ægtemand, der har taget ret praktisk paa Spørgsmaalet, og skulde de kunne være en eller anden til Hjælp, er vedkommendes Hensigt sikkert naaet.

Hun bør huske, at Hjemmet skal holdes rent, ikke blot for Gæsterne, men ogsaa for Manden.

Hun bør tage sit Arbejde med samme Alvor, som han tager sit. Hun bør ikke bebrejde sin Mand, at hendes Veninde kan bruge flere Penge, end der bliver tildelt hende.

Hun bør huske, at det er let nok for en fremmed at gøre Kur til hende; den fremmede ser hende jo blot af og til, og da som Regel, naar hun er sød og smukt paa klædt. Ægtemanden ser hende til Stadighed og i alle Sindsstemninger.

Hun bør huske, at den ideelle Elsker ofte er Elsker af Profes-

sion; det er mere end tvivlsomt, om han vilde blive en god Ægtemand, og trofast vilde han i al Fald sikkert ikke blive.

Han bør give sin Hustru det mest mulige af sin Fritid og sætte Hjemmet i første Række.

Han maa huske, at selv i et velordnet Hjem kan noget gaa skævt.

Han bør ikke nøjes med at holde af hende, men vise, at han gør det og ikke brumme over enhver Bagatel hjemme.

Han bør gøre hende opmærksom paa hendes Fejl, men paa en venlig Maade og altid under fire Øjne.

Han bør tage hendes Parti overfor fremmede, selvom han ved, at hun har Fejl.

Han maa ikke være tyrannisk, men give hende den størst mulige Frihed i Tanker og Gerning, blot

tes „I. P. Holm“ i deres Sprog. Det lod saa hjemligt, saa familiært. Og Drengene havde deres glade Timer om Bord. Opførte de sig ordentligt — og det forlangte Skipperen ubønhørligt — fik de Lov til at færdes frit paa Dækket og deltage i alt Arbejde. Ja, det kunde saagar ske, de fik laane Jollen og øve sig i Roning, Vriking og andre Sømandsidrætter. Jeg tror, at Drengene ligesom alle vi andre vil savne „Jeppe“ og dens Fører.

Æret være alle de hjemfarnes Minde!

H. P. Koefoed

25 Aar.

Tirsdag den 12. November har Hr. Overlærer N. A. Holm virket som Overlærer ved Allinge Borgerskole i 25 Aar.

Allerede i Aaret 1886 blev Overlæreren ansat som Lærer ved sin Fødebys Skolevæsen og har gjort udmærket Fyldest der i over 43 Aar. Det er en sjælden lang og lykkelig Arbejdsdag, der har været Overlæreren beskaaret; og vil Helse og Helbred strække til, fortsætter han nok ufortrødent til Aldersgrænsen naaes ved Støvets Aar.

Som Overlærer har Hr. Holm gjort sig i høj Grad afholdt af Lærerstaben ved Skolen. Denne har altid i Hr. Holm fundet en yderst retfærdig og forstaaende overordnet, og det er et almindeligt Ønske blandt Lærerne, at Overlæreren maa kunde fortsætte saa længe som muligt.

Lærerne ønsker ingen Forandring paa dette Omraade.

Børnene er ogsaa glade ved Hr. Holm, og mange, mange af hans tidligere Elever mindes ham med Hengivenhed.

Vil man fremhæve nogle af Overlæreren bedste Egenskaber, maa det blive hans minutøse Pligtfølelse og hans gennemførte Redelighed og Ærlighed i alle Livets Forhold, hans Ubestikkelighed, og hans absolutte Fastholden ved, hvad han anser for Ret.

Det er naturligt, at en Mand med disse Egenskaber er blevet stærkt benyttet i det offentlige Liv.

Ung af Aar fik han Sæde i Ligningskommissionen og i Bestyrelsen for Haandværkerforeningen, hvor han begge Steder nedlagde et godt Arbejde.

Fra 1900—1906 sad han i Byrådet og udførte bl. a. et saare brydsomt Arbejde som Formand i Fattigudvalget.

Efter Hr. Toldkontrollør Christensen blev Hr. Overlærer Holm udnævnt til kongevalgt Borgmester i sin Fødeby.

Med vanlig Energi tog han fat. I denne Periode udvidedes og udbyggedes Allinge Havn, og da Borgmesteren var Havneudvalgets Formand, blev der lagt stærkt Beslag paa hans Tid og Kræfter, for stærkt; thi Overlæreren havde jo samtidig sin Undervisning og alt det øvrige Arbejde at passe.

I Marts 1926 overtog Overlæ-

rerens Retræteposten som Kirkevæge. Hvis nogen ønsker Syn for Sagen med Hensyn til hans Genring her, betragte han blot den mægtige Forandring, der er sket paa vore Kirkegaarde i Løbet af de sidste 3 Aar.

Som Medlem af og Næstformand for Menighedsraadet har Overlæreren virket siden 1912. Mon ikke Hr. Holm her finder Udtryk for, hvad der giver Genklang dybest i hans Sind.

Hjertelig til Lykke med Jubilæet, Hr. Overlærer.

H. P.

Mussolini.

—o—

Er der nu virkelig mere at skrive om Mussolini?

Aa ja! Jeg tror det; for det gaar med Mussolini, som det gik med Napoleon, aldrig bliver Verden træt af dem! Giganterne tilbedes nu en Gang, Menneskene vil tilbøde, og da der jo nu i denne smaatskaarne Verden er saa lidt at tilbøde, griber Menneskene til, naar der endelig en Gang kommer noget stort!

Napoleon tilbedes jo den Dag i Dag; der skrives Bøger om ham, laves Teaterstykker, Film osv., og et af de faa Steder, hvor den glade Pariser bliver alvorlig og falder i dybe Tanker, er ved Napoleons Grav i Invalidedomen!

Men nu har Verden faaet sin anden Gigant, og Napoleon maa dele Tilbedelsen med ham; dog, Napoleon tilgiver ham nok, han var jo selv Italiener, ligesom en hel Række af Verdens største Mænd jo stammer fra Solens Fædreland!

Men tilbeder nu ogsaa alle Mussolini?

Nej, naturligvis har han ligesom Napoleon sine Modstandere; men om Mussolini gælder det sikkert, at alle, der kender ham og hans Arbejde, de tilbeder, beundrer ham, og i dybeste Beundring bøjer sig for denne Mand med den geniale kolde og det varme, store Hjerte.

Hvad han har udført, er overmenneskeligt stort: frelst Italien, der stod paa Afgrundens Rand, muligvis ogsaa frelst Europa, og dertil gjort 40—50 Millioner tilfredse!

Han begyndte vel, som alle ved, som Smededreng i Forli i Romagna; men det var ham ikke nok at smede Hestesko; han vilde smede Verden om! Men lidt varrede det. Fra Italien drog han, den flammende Radikaler og Socialist, til Schweiz, blev Murhaandlanger, Murer, Opvarter, Anarkist og mange andre Ting. For samsparede Penge gik han paa Seminarium blev Journalist og Redaktør, kom i Fængsel, slap ud, blev Vagabond, maatte tigge om et Stykke Brød for ikke at dø af Sult, blev udvist af Schweiz, kom hjem til Italien, blev Redaktør af Socialistbladet „Avanti“, men da kom det store Omslag; Verdenskrigen rasede, hans geniale Blik saa, at Italien maatte gaa med, om det vilde vinde sin gamle Storhed tilbage og de undertrykte Brødre ved Alperne skulde befries.

Og en skønne Dag stod alt dette i „Avanti“.

Der maatte stilles Vagt ved Redaktionen, Socialisterne vilde storme den!

Saa gik Mussolini hen og meldte sig som Frivillig, steg til Korporal, fik en Mængde Saar, gik igen med; han vidste, de skulde han ikke, før hans Mission var fuldført, og hans Mission var Italiens Frelse.

Nu fulgte Sejren og Jublen uden

Grænser, General og Menig faldt hinanden om Halsen paa aaben Gade; men ak, saa kom Tilbageslaget: Kassen var tom, de hjemvendte Soldater kunde ikke faa Arbejde, Pladserne var optagne, alt blev Forvirring, Sovjetrusland saa det, sendte Milliarder i Guld til Italien. Der skulde laves Revolution, de radikale Regeringer firede og firede, Strejkerne kom, alle strejkede, lige fra Grøftegraveren til Bank-, Post- og Jernbane-assistenten.

Mussolini saa, at Italien gik sin Undergang i Møde og sagde: Stop! Men hvordan?

Han startede sit Parti, i det første Møde kom der 125 Lire i Krigskassen, nu er der nok 500 Millioner.

Mange, der som han saa, at det var yderste Tid, meldte sig til ham, Fabriksherrerne, der af de strejkende var smidt ud af deres Fabriker; Kaptajnerne, der af deres Matroser var smidt ned af Kommandobroen, meldte sig; men det var tit farligt at melde sig! Anarkister og Socialister laa i Baghold, tit gjaldt det Livet. I de Dage udrettedes der Heltegeringer i Italien. Det gik paa Livet løs!

Saa udvalgte Mussolini af sit Parti, der voksede og voksede og kun havde et Maal: Fædrelandets Frelse, de bedste Talere, de sendtes ud over Landet, og de søgte at gøre Masserne klare over, at blev de ved paa den Maade, holdt de ikke op med Strejkerne, gik Italien sin sikre Undergang i Møde.

Og Masserne lo og sagde, at nu skulde ingen arbejde mere!

Da gav Mussolini en ny Parole! Talerne skulde sige, at nu var det sidste Gang, de brugte Ordets Magt, næste Søndag vilde de bruge samme Vaaben, Anarkister og Socialister havde brugt!

Og næste Søndag kom; jeg husker den som i Gaar.

Det var i den lille By Poppi, paa Torvet holdt en Række Au-

tomobiler med italiensk Flag, Facisterne kom med Faner og Musik — Taler blev holdt, Jublen lød, saa uddeltes Ordre: saa og saa mange Mand ud til hver Strejkekomite osv.

„Vil i aflyse Strejkerne fra i Dag Kl. 12?“

„Nej!“

„Revolverne op.“

„Saa tæller vi til 10, skriv eller vi skyder!“

Nogle Steder blev der skrevet, andre Steder blev der skudt; og nu saa Masserne, at Facisterne var Folk, der vovede Pelsen, Folk, der kæmpede, ofrede sig for en Ide, og det mærkelige skete, mærkeligt for der, der ikke kender Italiens ædle, kloge Folk; man lyttede, man forstod, at Mussolini havde Ret, flere meldte sig til hans Fane, kloge Folk hjalp til, Penge strømmede ind, og der blev baade til Faner, Uniformer og Musik; ogsaa det hjalp!

Men i Rom sad den radikale Regering og snakkede.

Den maa bort! sagde Mussolini. Og saa arrangerede han genialt sin Storm paa Rom.

Fra alle Italiens Egne dirigerede han Jernbanetog mod Rom, et Stykke før den evige Stad steg han ud, marcherede frem, og da man saa Roms Mure, faldt man paa Knæ, og Raabet lød:

„Roma!“

Portene var spærret af Militær og Pigtraad, Mussolini kom dog ind, gik til Kongen og sagde:

„Deres Majestæt, jeg kommer fra Barrikaderne; men jeg kommer som Kongehusets og Italiens Ven!“

Kongen omfavnede ham og sagde:

„Du er min Premierminister!“

— En Time efter marcherede 200,000 Fascister forbi Quirinalets Balkon, hvor Kongen og Mussolini stod.

„Evviva Mussolini!“

Børge Janssen.

Familien Mussolini

dyrker al Slags Idræt, og er heller ikke bange for Vandet. Her ses Familien i Begreb med at tage Bad. Der bades dernede hele Aaret rundt, da Vandet sjelden har en Temperatur af under 14 Grader.

Sladder.

—o—

Hvad er Sladder? Det er, naar Menneskets Ondskab bruser og gærer, saa det skummer over alle

Bredder og sprøjter ud over alle, som kommer i Berøring med dette Menneske. Det er Tungen, som kun er et lille Lem, men sætter Verden i Brand selv sat i Brand af Helvede. Den glødende Tunge,

som er Djævelens Griffel, hvormed han ridser sit Tegn i Menneskets Hjerte. Tungen, som binder Mennesket i at elske sin Næste. Den onde Tunge, som løber rundt fra Herodes til Pilatus med hæsle Nyheder, som ikke kan holde sig rolig, som ikke kan passe sit eget. Ja, hvorledes skulde den dog faa Tid at passe sit eget, naar den har alle andres Affærer at undersøge! Det tager jo Tid, og den Fornøjelse vil man paa ingen Maade give Afkald paa. Hør her, hør der, hør Alle vegne, fortælle her, fortælle der, fortælle alle Vegne. Det er Sladdertungens Beskæftigelse. Den sover aldrig roligt, naar den ikke har bragt Ulykke over nogen, i Reglen langt bedre Mennesker end de selv.

Misundelse, Ondskab og Hævn-gerrighed er den onde Tunges Følgesvende. Selvfølgelig og Dommesyge gaar i dens Kolvand. Ja, dette er Sladder.

I. A.

Fra Læsekredsen.

—:—

Tak og et godt Raad til Hr. Erik!

Vi tillader os hermed at sige Hr. Erik en dybfølt Tak for Undskyldningen; den er fuldtud fyldestgørende for vort Vedkommende. Desuden henstiller og raader vi Hr. Erik, at han som første Emne til de oplysende Foredrag, der agtes afholdt i den ny Forening, vælger Emnet „Svineavlens Betydning for dansk Aandsliv“. Vi tror det er et Emne Hr. Erik forstaa og behersker til fulde.

Dette læses og forstaas af Hr. Erik som han selv lyster.

Flere unge i Rø.

En Ejendom

mellem 8 og 20 Tdr. Ld. ønskes til Købs.

Henry Kofoed, Murahus. Tlf. Kl. n. 28 x

Al Jagt er strængt forbudt paa Hammersholm.

Rutsker.

Kommune-regnskabet for 1928—29 med tilhørende Legat, Kirke- og Udmærskasse-Regnskab ligger til Eftersyn i Rutsker Brugsforening 14 Dage fra Dato.

Statskat for 1ste Halvaar 1929—30 bedes indbetalt til Skattemodtagerne i Løbet af November Maaned. Modtages ved Mejeriudbetaling.

Rutsker den 30/10 29.

P. S. V.

A. J. Lambrecht.

A. Lyster, Hasle.

Hjemmelavet Sylte, Medister og Lungepølse. Varm Blodbudding hver Fredag Middag.

Nic. Koefoed,

Skrædder- og Herreekviperingsforretning leverer gode Varer til billige Priser. Tlf. Klemens n. 44 x.

Intet Blad træffer Deres Kundekreds bedre end Nordbornholm!

Varm Blodpøse

faas i Dag Fredag.

Virtualieforretningen, Lindpl.

Bortsalg i Rø.

Rø Syforening holder Bortsalg Tirsdag den 19. paa Brugsforeningens Sal. Janus Dam fra Rønne taler Kl. 3. Lærer Simonsen fra Klemensker medvirker. Gaver modtages med Tak af Syforeningens Medlemmer. Vær velkommen alle.

Modtag vor hjerteligste Tak for udvist Opmærksomhed ved vort Bryllup.
Wanda og Andr. Christensen.

Køb eller Salg

Et amerikansk, godt vedligeholdt

Lys-Anlæg

(9 Aar) med nye danske Akkumulatorer, er meget billigt til Salg.
Fr. Bidstrup, Sandvig.

Avlshaner

af hvide Italienerer er til Salg.
Otto Munch,
Granlund, Klemensker.

Lejlighed.

2 Værelser og Køkken til Leje straks.
Frd. Pedersen, Allinge.

Hestekød

sælges af en fed, god Hest førstkomende Fredag samt Lørdag Form.

Charles Pedersen, Skolegade.
Tlf. Allinge 118.

Bilkørsel

med 4—5 Personers lukket Vogn udføres.
Tlf. Klemens n 34 y.

Hasle Biograf forening

Forestillingen Fredag udgaar. Næste Forestilling bliver nærmere bekendtgjort.

Personkørsel

med 6—7 Personers lukket Vogn udføres. Tlf. Allinge 121 kan benyttes.

Anton Andersen
ved Stammershalde.

Biografen.

Søndag Kl. 8

Polstrede Handsker.

Interessant Boksefilm i 2 Akter.

Jeg kysser Deres Haand Madame!

Lystspil i 7 Akter.

Børn har ingen Adgang til denne Film.

Slagteriets Udsalg, Allinge.

Friske Varer Onsdag og Fredag.
Fersk Flæsk, Karbonade, Mørbrad.
Medisterpølse, Fars.
Bayerske Pølser, Knækpølser
hjemmelavet Sylte,
hjemmesmeltet Fedt.
Forskelligt Paalæg.
Dina Sørensen, Tlf. 38.

Ny islandsk Spegesild,

Krydersild, marinerede halve Spegesild og Krydersild i Stykkevis.
J. B. Larsen, Allinge.

Allinge Teglværk

anbefales.

Mursten, Teglsten, Drænrør.

Tlf. 127.

NORDBORNHOLM læses i alle Hjem!

og egner sig derfor bedst for Avertering.

Hoved-Agenturet

i Gudhjem for et af vore største Livs- og Ulykkesforsikringsselskaber er ledigt og ønskes besat af en Mand, der vil interessere sig for Incasso og Tegning af ny Forsikringer.

Billet mrk. „Forsikring“ modtager Bladets Kontor i Løbet af 8 Dage.

De bedste Sorter Vinterbrændsel sælges.

Store magre, røgfri schlesiske Ovnkul
Store engelske Bolsover Ovnkul
Sorterede hele Brankuls-Briketter
Sorterede knuste London-Koks

— i hele Læs frit leveret til laveste Dagspris.

Vi venter snarest en Ladning med meget kraftige westfalske Ovnkul og bedste Sort Brunkulbriketter og beder om Bestillinger til Ekspedition fra lossende Skib.

Nordlandet⁸ Handelshus

Alle Sorter bornholmsk Korn

købes, og vi ønsker særlig at købe tørre, vægtige Kvaliteter af Hvede, Byg, Blandsæd og Seger-Havre.

Alle Sædvarer købes til højeste Notering, naar der hos os gøres Indkøb af Foderstoffer, Brædder, Kul el. andre Købmandsvarer og vore Priser ere rigtige.

Nordlandets Handelshus.

Alle Bestillinger paa

Nørre Flødals Gødningsskalk

bliver leveret i Løbet af November Maaned og til den opgivne Pris — 19 Kr. 50 Øre pr. Tons frit paa Vogn — Netto.
Flere Ordre kan optages ved hurtig Bestilling.

Nordlandets Handelshus.

Hvorfor købe Tryksager

Indpakningspapir og Poser
hos omreisende Agenter, der paa Grund af Rejseudgifter maa beregne større Avance paa en ringere Vare, og sælger denne paa Efterkrav og uden Garanti.

J. Gornitzkas Bogtrykkeri, Allinge,

er De altid sikker paa at faa Deres Tryksager godt udført til den billigste Pris og saa vidt mulig omgaaende Levering. Telefon 74.
Indpakningspapir, Økonomruller, Poser & Konvolutter til Fabrikspris

Lækkert islandsk Lammekød

er hjemkommet.

Nye bornholmske Kogearter paa Lager.

Pris 50 Øre pr. kg.

Allinge Kolonial- & Produktforretning.

Bestil Deres Tryksager i Allinge Bogtrykkeri

15½ % Kalksalpeter IG

afløser i Aar Norgesalpeter. Norge er ophørt med Fabrikationen af Norgesalpeter (13 % Kalksalpeter), og fremstiller nu ligesom Tyskland kun

15½ % Kalksalpeter IG

med Indhold 15½ % Kvælstof og 28 % Kalk (= ca. 50 % kulsur Kalk).

Bestilling bedes sendt gennem Deres Forhandler.

DET DANSKE

GØDNINGS-KOMPAGNI.

Vine.

Mit velassorterede Lager af prima og vellagrede Vine anbefales.

Rødvin fra 2 til 4 Kr. pr. ½ Fl.
Bourgogne Rødvin fine Kvaliteter.

Rød Portvin

fra 2,25 til 5 Kr. pr. ½ Fl.

Hvid Portvin og Sygevin.

Sherry. Amontillado. Kirkevin.

Madsherry

til 275 og 325 Øre pr. ½ Fl.

Mawrodaphne og Malvasier.

Egte Tokayer.

Sauterne til forskellige Priser.

En overordentlig fin Vare

til 250 Øre pr. ½ Fl.

Rinskv. Champagne.

Danske Frugtvine. Kirsebærvin.

Gammelvin.

Rom fra 650 Øre pr. ½ Fl.

Cognac fra 7 Kr. pr. ½ Fl.

Cognac. Hennessy og Martel.

Whisky King Georg, Black White,

White Horse, John Haig.

Athol Whisky

til 10 og 11 Kr. Flasken.

Caloric og Svensk Punch.

Sherry Brandy

Heerings og Langhoff.

Alle Slags Likører

Dom, Bols, Cointreau, Cacao,

Cloc, Curacao.

Alle Vine Cognac, Rom og Whisky

haves i ½ og ¼ Flasker.

Likører i halve og kvart Flasker.

J. B. Larsen.

Allinge Skæperi

Optændningsbrænde altid paa

Lager, billige Priser.

Tlf. 29. Geert Hansen.

Briller og Pincenez

Læseglas — Barometre — Termo-

metre — Regnmaalere i bedste Kv.

Conrad Hansen, Tlf. Allinge 140.

Gillette Barbermaskiner

fra 1 Kr. Stk. til højere Priser.

Egte Gillette Barberblade.

Rotbart Barberblade.

Danske Barberblade

„Maagen“ og „Absalon“.

Slibemaskiner til Barberblade

„Belo“ og „Rotbart“.

Lommeknive. Sakse.

Trancheresakse

til at klippe Fjerkræ i Stykker.

Klædebørster. Haarbørster.

Neglebørster. Tandbørster.

Barberkoste. Kamme.

Barbersæbe og Barbercrem.

Stort Udvalg i Haandsæber.

J. B. Larsen, Allinge.

Bornholms Spare- og Laanekasses

Afdeling i Allinge.

Kontortid 9—12 og 2—4.

Renten af Indskud er paa

3 Mdrs Opsigelse 4,5 pCt. p. a.

Alm. Sparekassetilkaar 4 -

Folio 2 -

i Forsørgelsesafdelingen 3,6 -

hvortil Præmie, hidtil 2,4 -

Mit Kontor er flyttet

til Allinge (Bogtr. Gornitzkas Ejendom). Træffes personlig hver Fre-

dag Formiddag.

Overretssagfører Jac. Jensen.

Frescolit.

Tørt Farvepulver som udrøres i Vand og anvendes i Stedet for Limfarve og Kalk til indvendig Brug. Er let at udrøre og paastryge føres i ½ kg. Pakker. 20 forskellige Farver.

J. B. Larsen.

Islandsk Lammekød.

Nyt islandsk Lammekød er hjemkommet. Bedste Dyrlægekontrolleret og stemplet Kød anbefales til billigste Pris.

Kogearter.

Nye letkogende gule Ærter pr. halv kg. 50 Øre.

— Flækkeærter.

— afskallede Victorieærter.

Brune Bønner.

J. B. Larsen, Allinge.

Køb

Arbejdstøj,
Herrelingeri,
Undertøj
i Magasin du Nords Udsalg.

Vi

har et meget stort Udvalg i

Overalls,

Arbejdsbenklæder,

Arbejdsveste, Kitler.

Kedeldragter, Jakker.

Hvide og kulørte Skjorter.

Fiskerbenklæder,

Ridebenklæder m. m., frem-

stillet af prima Stoffer, solidt for-

arbejdet og til meget smaa Priser

Største Udvalg i

Manchetskjorter fra 3 Kr.

Prima bløde Hætte fra 5,75.

Blaa Kasketter

i 5 forskellige Faconer.

Mægtigt Udvalg i Sportshuer.

Bindeslips, Manchetknapper,

Sokker i Uld, Silke og Bomuld

Pullover, Uldveste.

Fiskertøj m. m.

Stort Udvalg i Undertøj, saavel

i Uld som Bomuld til laveste Pris

Magasin du Nords Udsalg

ved Victor Planck, Allinge

Berghagen, Hasle.

Fotografisk-Atelier

aabent til Kl. 8, ogsaa Søndag

— Fotografering i private

Hjem paa hver Tid som øns-

kes, ring paa Hasle 66.

Nye Byggryn

af Byg fra dette Aars Høst

grove, mellemfine, fine, valsede.

Boghvedegryn.

Egte Tapioc Sagogryn.

Berne Semoule. Maisflager.

Svenske Havregryn i løs Vægt

en udmærket Vare til billig Pris.

J. B. Larsen, Allinge

Ligkister og Ligsenge

altid paa Lager i alle Størrelser,

og forskellig Udstyrelser og Priser.

Anton Sonnes Byggeforretning

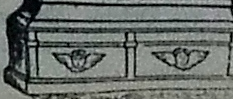
Telefon Allinge 69.

Indehaver Chr. Sonne.

Kofoed & Mortensen

Byggeforretning

Tlf. All. 77

Tlf. All. 79

Ligkister og Ligtøj.

Rejse til Budapest.

Kapiteinen er en flot fyr. Han puster ligesom paa Stibet, som han gaar heroppe paa Kommandobroen, høj og bred-fluddet. Det kunde forestille sig at se ud til at være hans vigtigste Opgave — ja, og saa at hjælpe med en paa en Gang gemtlig og værdig Gestus paa Forene af de Stibe, som vi passerede paa vor Fart. I dette anstrengende Arbejde understøttedes han endda af to andre Stibsofficerer, der ikke synes at have stort andet at bestille.

Saa dan er dette Land! — Hvor en Mand kan gøre Arbejdet, skal der helst være to om det. „Es fehlt ihnen der Arbeitsgeist“, udbryder en Rigstjyler, der tager Forargelse af Officerernes adfærdige Gaaen frem og tilbage. Selv ligger han henstømt i en Siggelstol paa Flodbaadens 1. Klasse.

Flodbaaden er en ungarsk Dampet, paa Vej til Budapest. Det er for saa vidt for tidligt, at Tyskeren er begyndt at forargese over Ungarn, da vi endnu befinder os i Østrik. Nu, i den tidlige Formiddag, er vi netop naaet saa langt bort fra Wien, at Højlandet begynder at rulle os nær ind paa Livet. Hidtil har vi sejlet mellem lave Bredder; men nu hæver Ralkflipperne sig forude, og idet vi kommer nærmere, opdager vi Borgruiner paa Toppene. Rhinen er ikke ene om Røverborgenes Middelalder romantik.

Men Stibets Skothjul slaar det gule, mudrede Donauvand til hvidt Skum, og den stærke Strøm selv hjælper til — snart har vi ladet Højderne bag os. Den store, ungarske Slette breder sig til begge Sider der under den dyblaa Himmel. Ungarsk — det er den jo ikke helt mere, i Natur er Sletten eet, men Verdensstrigen har delt den; Donaus venstre Bred er paa en lang Strækning østsllovakisk. Ganste ejendommeligt er denne Slette, snart optager den een ved sin Fremmedartethed snart fæder den ved sin Ensformighed. Hvad man ser, er dog kun Bredderne, de ligger lave, bebojede med Svin, Græskælder og Træer, somme Tider hele Stove af lave, grønlige Popler. Nu og da stæder en sort And sin Silhuet ind i Billedet, eller en enlig Waage blinker hvidt mod Flodens Vand. Hyppigt brydes Ensformigheden af de slanke Flodbaade, der iler af Sted med Strømmen eller arbejder sig imod den. Bugserdamperne slæber lange Rækker af Pramme efter sig. Kun sjældent dukker en By frem, saa Tid til anden skimter man en Landsby, eller man gætter paa, at der er en i Nærheden, naar man ser nogle Børn lege i Vandkanten eller en barbenet Pige komme med en stor Flok stræppende Gæs eller gryntende Svin. Møllehuset, en ganske lille Træbygning, ligger ude paa Floden, Mellem Huset og Bredden findes Møllehjul, der gaar sin findige Gang, drevet af Strømmen. De er dog ikke helt ene om at repræsentere Industrien; hist og her kan ogsaa et Teglværk eller en Cementfabrik give deres Afvælsing i Landskabet.

Som Donau-Møllerne maler Mel, maler Tidens store Røvern Historie. Netop paa disse Kanter, ved denne store Flod, har nogle af de betydningsfuldeste Begivenheder i den europæiske Historie tilbragt sig.

Man behøver blot at tænke paa Folkevandringstiden, da Ungarn var som den store Vestibule til Landene mod Vest, her har Hunnerne spredt Stræk og Mædse, her har Magyarerne slaat sig ned og bidt sig fast, her har Tyrkerne været Herre og er blevet drevet tilbage, her har Tyskerne (Østtyskerne) haft deres Koloni, som først for 70 Aar siden blev omdannet til det „følelsesdige“ Kongerige Ungarn, og her har Verdensstrigen grebet ind paa et omkalfatrende Maade. Ungarn maatte be-

de haardt for Baahnsfællesskabet med Tyskland og Østrik. Af Landet, som der var før Krigen er kun en Trediedel tilbage, og af Ungarere lever 3 Milioner som Mindretal i de tilgrænsende Lande, navnlig i Tjekoslovakiet og Rumænien. For det store ungarske Folk er det ikke let at boje Ræffen. Et ærligt Had til de begunstige Raboer trives frodigt, og kunde man raabe Alverden op, kunde den belæres om Trianon-Traktatens Uretfærdighed. Trianon-Traktaten — hvor mange Dansere huffer egentlig, haad den drejede sig om; men for Ungarn er Det som en Brand, et sværende Saar i Sindet.

Ungarn, Kongeriget uden Konge, følger sig i Vast og Vaand, Om de en Dag kunde sprænge de snærende Lænker.

Nu paa den sidste, forholdsvis korte Strækning før Budapest flyder Donau alene gennem ungarsk Land. Vi har fejlet det meste af Dagen, for vi har naaet saa vidt. Det tager sin Tid af Flodvejen; over 12 Timer varer det at sejle fra Wien til Budapest, med Toget tager det kun 4 — 5 Timer.

Sletten afløses nu atter af Bjergland; smukt ligger de dyrlæde eller skovklædte Straaninger i det stadig svagere og svagere Sollys. Passagererne er efterhaanden rystet sammen og staar i Klunger og taler om, hvad de ser.

Nede i 2. Klasses Kabyt sidder et broget Selskab. De spiller og synger eller lytter til Spillet og Sangen. To fortjumsede Zigeunere, et Par smaa, magre Tyre, stryger deres Violiner, der er gamle og under Strængene graa af Særpilskov. Det er, som om de er vofjet sammen med deres Instrumenter. Ustanselig gaar Vnen over Strængene, uden Ophold gaar det fra den ene Melodi til den anden. Med den Videnstæbelighed, der er fælles for Magyarer og Zigeunere, driver de Tempoet op, vilde og vilde — for pludselig at slaa over i en langsomme Takt, der saa atter forceres. . . Omkring dem sidder en Flok unge Mænd; naar deres Øren fanger en kendt Melodi, synger de, den ene folkelige Melodi efter den anden, Tilhørerne, der sidder rundt omkring paa Bænke og Stole, følger ibrigt Musikken, og nu og da synger en eller anden nogle Strofer med. Det er Folk af jævne Klasser. Allermest lytter en pjaltet, ung Mand, der er gaaet om Bord for at sælge Aviser; men han lader Aviser være Aviser, hører blot efter. I Nærheden slaar en gammel Kone og bevæger Hovedet og den ene Fod i Takt til Tonerne. Var hun som ung Pige med i den hvirvlende Gærdas?

Mørket er faldet paa. Vi er uun garske nær Budapest, Storbyen med Landsbyhjel, som den er blevet kaldt, fordi det, trods den store Million Indbyggere og de flotte Bonlebarber, er som Mulsden stadig hænger ved de store brede Bag af Befolkningen. Inden længe dukker Lysene frem. Indsejlingen er meget smuk. Vi sejler lige ind i Stadens Hjerte. Paa begge Sider strækker sig Rækkerne festligt oplyste, og oppe i Vnen ligger den gamle Borg og Kroningskirken i pragtfuld Illumination til Vre for Ungarns første Konge, den hellige Stephan.

En ældre Dame griber mig i Armen og peger mod de lyfende Bygninger, mens hun begynder paa en begejstret Udbredning paa Ungarsk. Da hun forstaar, at jeg er Ublænding, slaar hun over i det tyske Sprog: „Se dog, se, er det ikke smukt?“. Hun kommer fra Tjekoslovakiet, fra den Del, der er blevet tildelt fra Ungarn. „Jeg voldes saa meget af Budapest“, siger hun, og bag Ordene fornemmer man Bemøden over, at hun ikke længere er Borger i det Land, hvor den slanke By er hovedstad.

„Hvor kommer De fra?“ spørger hun saa, Jeg fortæller, at jeg kommer fra Danmark. Men det Land kender hun ikke. Lidt bedre orienteret bliver

hun, da jeg fortæller, at det hører til Skandinavien, og helst med paa er hun, da jeg nævner København. „Ja jo“, siger hun, „København kender jeg godt, det var jo der, mine to Drengs var til Jamboret“.

Nedenstaaende Opgave løses, idet man i de tomme Rubriker over Tallene skriver et Bogstav, saaledes at disse efterhaanden danner de Ord, der stilles i Opgaven. Tilsammen skal disse Ord ikke danne nogen Mening, men derimod griber de enkelte Opgaver ind i hinanden, saaledes at Slutningen paa hvert Ord danner Begyndelsen paa det næste.

Opgave Nr. 33.

- 1—4. En Kongedatter, der nævnes i et græsk Sagn, og som Zeus besøgte i Skikkelse af en Svane.
- 2—5. By i Holland, der har givet Navn til en Øst.
- 3—10. Hovedstad i Syrien.
- 8—13. Stjernebillede.
- 11—17. Græsk Sagnfigur, halvt Dyr, halvt Menneske.
- 14—19. Forskellige Bjergkæder i Lilleasien og Armenien.
- 17—22. Engelsk Forfatter.
- 20—29. Det mest berømte Bjerg i Vestergötland i Sverige.
- 25—30. Sygdom, der kan ramme Hesten.
- 26—34. Stationsby paa Fyn.
- 32—35. Navnet paa en af Israels Stammer.

Gaa ikke over Aaen efter Vand

Køb Deres Forbrug af Sodavand fra Mineralvandsfabriken BORNHOLM

Sandvig Telefon 25
Flaskerensning og Fabrikation kontrolleres af Allinge Apotek.

Flaskerensningen foregaar under lagttagelsen af de strengeste Krav til Renlighed og Hygiejne.

Ved Fabrikationen anvendes kun de allerfineste Raastoffer.

Produktet staar fuldt ud paa Højde med de oversøiske Fabrikker.

Benmel.

Godt, tørt Benmel er til Salg. 10 Kr. pr. 100 kg. Tlf. 79.
Foderfelsesfabriken, Nyker

Aktieselskabet
Hasle Bank
modtager Indskud paa Indlaansbog og Folio, Terminsydelser til Kreditforeninger, ordner Kreditlaan m. m.

De Averterende

anmodes høfligst om at indsende vort Tilgodehavende for Annoncer paa tilsendte Indbetalingskort, Postkonto Nr. 14146, hvilket er den billigste og bekvæmste Maade. Alle Indbetalingskortets 3 Dele maa være udfyldte ved Indbetalingen, men Deres Postbud vil være Dem behjælpelig hermed og modtage Beløbet + 5 Øre i Porto mod Kvittering paa Postbeviset.

Møllers Bogbinderi

Tlf. 466. Chr. Dideriksen, Rønne. Tlf. 466.
Indbinding af Bøger. — Protokollfabrik. — Papirvarer.
I. Kl. Arbejde. — Rimelige Priser. — Hurtig Levering.
Leverander til Biblioteker, Foreninger og Øens største Forbrugere.

Elfenbenslakeret Soveværelse

med 3-fløjet Spejl, compl. fra 450 Kr. Egetræs engelsk Spisestue, compl. fra 550 Kr. Chesterfields Dagligstue, 1 Sofa 3 Lænestole med Velour, fra 450 Kr.
Ratebetaling kan indrømmes. Solide Købere fra 20 Kr. mdl.
Allinge ny Møbelmagasin,
Havnegade 53. Allinge.

Vil De have Fart i Omsætningen?

Hvad hjælper det at Lageret er fuld af Varer, naar Butikken mangler Kunder.
Den store Omsætning til en lille Avance giver den store Kunderkreds, naar der averteres i

„NORDBORNHOLM“.

Jens Hansen i Allinge

har det største Lager og Udvalg i Dreng- og Herre-Klædning. Stortøj, Ulstær, Overfrakker, Regnfrakker, Motorjakker, Arbejdjakker, Veste og Benklæder samt Fiskerbenklæder og Ollstøj. — Stort Udvalg i Klæde, Kjøletøj, Bomuldstøj, Lærreder, Dynetøj, Fjer, Tæpper. Hatte, Huer og Seler samt alt til Herrelingeri.
Altid største Lager af prima Trikotage og Garn.
Alt i gode Kvaliteter til den allerbilligste Pris.

Slagteriets Udsalg paa Lindeplads.

Tlf. 45.
Ferske Slagterivarer hver Onsdag og Fredag.

BRODRENE ANKER, HASLE.

JERNSTØBERI & MASKINFABRIK.
Alt til Faget henhørende anbefales.

SKANDINAVIEN AMERIKA LINIE

Eneste direkte Ruter fra København til New York og Canada med regelmæssig Afgang flere Gange hver Md. — Familier med tilstrækkelig Kapital samt unge Piger til Husarbejde kan sikres Arbejde i Canada umiddelbart efter Ankomsten. Alle Oplysninger fra Passager-Afdelingen, KONGENS NYTORV 8, København K., eller hos: Bogtr. Reiffert, Rønne, Bogtr. Gornitzka, Næst, Edd. Peteresen, Svaneke, Bogtr. D. Gornitzka, Allinge, Fotograf B. Anker Poulsen, Hasle.

Ønsker De

at udvide Deres Kunderkreds, bør De avertere i „Nordbornholm“. „Nordbornholm“ læses i over 3500 Hjem. Alene af Kolonialvarer og Manufaktur forbruger hvert Hjem aarlig for cirka 2000 Kroner. „Nordbornholms“ Værelse tæber altsaa hvert Aar for over 6 Millioner Kroner Varer. Den Forretningsmand, der klager over de daarlige Tider, den ringe Købeevne og de begrænsede Afsetningsmuligheder, har ved at overtere i vort Blad Lejlighed til at udvide sin Forretning, naar han fører gode Varer og iøvrigt er konkurrencekygtig.

Alle Tryksager

saasom
Regninger, Meddelelser, Konvolutter, Dags-Dato, Vekselsblanketter, Visithort og Takkekort, Love og Regnskaber, Sange og Salmer, Medlemskort
leveres bedst og billigst fra
Allinge Bogtrykkeri.

Bestil Deres Tryksager i Allinge Bogtrykkeri

Hurtig Ekspedition. Billige Priser.